

Житомирський державний університет ім. І. Франка

Арт-терапія: історія та перспективи

Інформаційно-бібліографічний
СПИСОК

Дата відбору матеріалу: 12.03.2015
Кількість відібраних джерел: 32
Укладач: Лисенко Л. Г.

Термін назви методу "арт-терапія" введений А. Хіллом, який одним із перших наголошував на тому, що мистецтво може здійснювати позитивний вплив на психіку особи. Дослідник стверджував, що внутрішнє "Я" суб'єкта відображається у візуальних формах того часу, коли він (суб'єкт) спроможний виявити себе у творчості.

Засновниками методу арт-терапії (А. Хілл, Чампернон, М. Наумбург) зосереджували увагу на створенні необхідних умов для творчості, не втручаючись у процес створення образів.

Дослідники наголошували на тому, що процес творчості є цілющим і будь-яке втручання може нівелювати терапевтичний ефект.

Арт-терапія навчає розуміти й виражати почуття, що були витіснені, розвивати художні й творчі здібності, дає можливість отримати матеріал для інтерпретації та діагностичних висновків, виступаючи засобом спілкування з клієнтом на символічному рівні. Метод арт-терапії використовується в різних

напрямах, основними ж є психодинамічний та гуманістичний.

Арт-терапевтичні методи в роботі з дітьми дозволяють відредагувати драматичні почуття "тут і тепер" та виразити їх в адекватній, соціально-прийнятій формі. М. Наумбург наголошує, що вираження драматичних переживань клієнтом дозволяє встановити контакт у парі клієнт-психолог більше близьким, адже психолог виконує в даній діаді підтримуючу функцію, підштовхує клієнта до розуміння змісту створеного ним образу.

Останнім часом у всьому світі значно зросла популярність казки. У казці всі цілі досяжні, і герой сам робить своє життя таким, яким побажає переборюючи всі перешкоди.

У казкових сюжетах зашифровані ситуації й проблеми, які переживає у своєму житті кожна людина. Дуже часто головний герой у казках стикається з

проблемою вибору – опиняється на перехресті трьох доріг. І йому пропонується три варіанти подальших дій.

У реальному житті також кожна людина постійно стикається з проблемою вибору : від простого – що сьогодні одягти – до життєво важливого – як жити далі. На прикладі доль та вчинків казкових героїв можна простежити наслідки того або іншого життєвого вибору.

Вперше типологія казок була запропонована Т. Д. Зінкевич-Євстегнеєвою і доповнена І. В. Вачковим, це:

дидактичні казки;

медитативні;

психокорекційні – психотерапевтичні і психологічні казки.

Психологічна казка визначається як авторська історія, яка містить вимисел, відповідає оптимальному ходу природного психічного розвитку дітей через розвиток самосвідомості і передає в метафоричному вигляді інформацію про внутрішній світ людини.

Основна мета такої казки - вплив на особистісний розвиток шляхом допомоги в усвідомленні своїх особливостей. Таким чином, це насамперед, розвиваюча казка.

Казка вчить жити. Вона може вилікувати. А інакше – навіщо б

наші предки витрачали дорогоцінний час на їх створення? Навіщо присвячували вечірні години казкам та привертали дитячу увагу до них? Та й хіба тільки діти були слухачами казкарів? Із задоволенням казки слухали дорослі, бо де ще можна себе відчуті подалі від життєвої сусти й труднощів, як не в гарній казці?

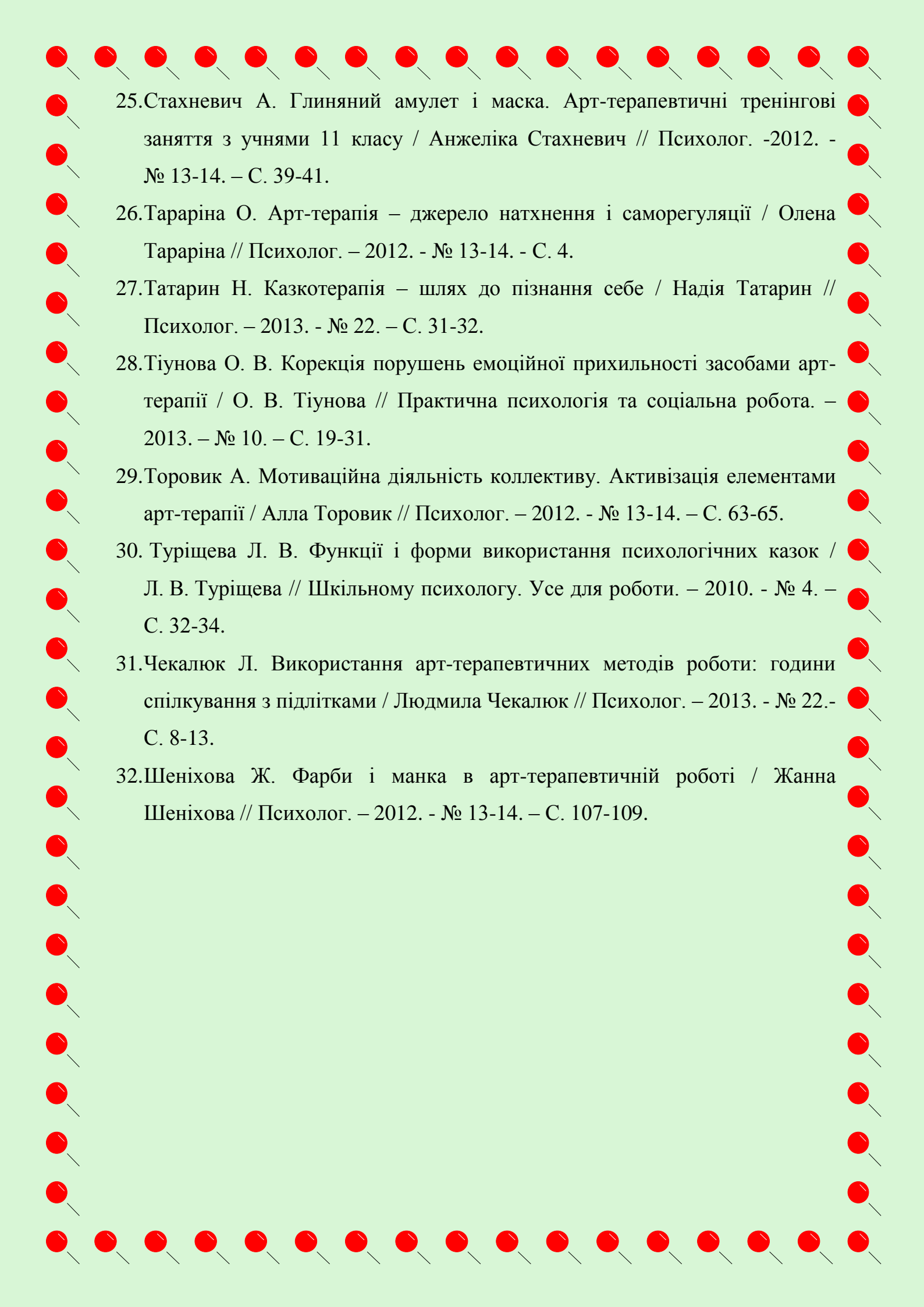
Ось саме ці терапевтичні властивості казки і стали особливим засобом для побудови нового напрямку практичної психології казкотерапії.

Для ознайомлення з даною темою пропонується список літератури наявної в читальному залі № 1.

1. Андрейчин С. Р. Система впровадження арт-методів у роботі практичного психолога / С. Р. Андрейчин // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – № 5. – С. 13-18.
2. Антипова К. Тістопластика та казкотерапія: робота з учнями початкових класів / Катерина Антипова // Психолог. – 2012. – № 13-14. – С. 13-14.
3. Бернацька О. Виховання самостійної особистості засобами філію-арт-терапії / Ольга Бернацька // Психолог. – 2010. – № 6. – С. 6-7.
4. Валуйська А. Історія і види арт-терапії. Заняття з педагогами / Алевтина Валуйська // Психолог. – 2012. – № 13-14. – С. 66-67.
5. Вачков И. В. Сказкотерапия. Развитие самосознания через психологическую сказку / И. В. Вачков. – 2-е изд. – М. : Ось-89, 2003. – 143 с.
6. Ветко Г. Арт-терапия в работе психолога детского лагеря отдыха / Григорий Ветко // Психолог. – 2014. – № 7. – С. 52-55.
7. Вознесенська О. Шляхом арт-терапії у пошуку натхнення / Олена Вознесенська // Психолог. - 2011. - № 17. – С. 3-5.
8. Войлова Н. Історія в картинках. Техніки арт-терапії / Надія Войлова, Наталія Лободенко // Психолог. - 2012 - № 13-14. – С. 47-52.
9. Гридюшко І. Казкотерапія в роботі практичного психолога / Ірина Гридюшко // Психолог. – 2013. - № 7. – С. 56-57.
10. Деркач О. Феномен арт-педагогіки та її місце в сучасній школі / Оксана Деркач // Початкова освіта. – 2011. - № 5. – С. 10-12.
11. Дмитрієва В. Лабіринт із дзеркалом. Модифікована арт-терапевтична методика для роботи з підлітками 15-17 років / Валерія Дмитрієва // Психолог. – 2012. - № 13-14. – С. 25-29.
12. Дмитрієва В. Моє ім'я у світі. Арт-терапевтична техніка для дітей 7-13 років / Валерія Дмитрієва // Психолог. – 2012. - № 13-14. – С. 9-11.

- 13.Дмитрієва В. Пластилінові острови. Авторська арт-терапевтична методика / Валерія Дмитрієва // Психолог. – 2012. - № 13-14. – С. 45-46.
- 14.Жильцова В. Арт-терапія у роботі із замкненими та тривожними дітьми / Вікторія Жильцова // Психолог. – 2012. - № 13-14. – С. 73-76.
15. Жильцова В. Казка в роботі практичного психолога та соціального педагога / Вікторія Жильцова // Психолог. – 2012. - № 13.14. – С. 73-76.
- 16.Зборюк Т. П. Арт-терапевтичні технології у психокорекційній практиці / Т. П. Зборюк // Шкільному психологу. Усе для роботи - 2010. – № 4. – С. 23-31.
- 17.Ісаєва Т. Лабіринт душі. Казкотерапія / Тетяна Ісаєва // Психолог. – 2012. - № 13-14. – С. 77-79.
- 18.Квілінська М. Цілюща мова казки: психотерапевтичне використання казки / Марія Квілінська // Психолог. – 2013. - № 22. – С. 20-21.
- 19.Колісник О. Знайома незнайомка – арт-терапія / Оксана Колісник // Психолог. – 2013. - № 22. – С. 22-25.
- 20.Литвин І. Важкі підлітки. Напрямки психотерапевтичної роботи: [казкотерапія] / Інна Литвин, Світлана Рибчинська / Психолог. – 2013. - № 1. – С. 16-24.
- 21.Михайлова І. В. Особливості використання методів арт-терапії в психокорекції турботи про себе в ранній юності / І. В. Михайлова // Практична психологія та соціальна робота. – 2014. - № 7. – С. 40-43.
- 22.Оденцова В. М. Використання символ драми й арт-терапії у подоланні дитячих страхів / В. М. Одинцова // Шкільному психологу. Усе для роботи. – 2010. - № 4. – С. 13-22.
- 23.Одинцова В. Арт-терапія у реабілітації дітей-інвалідів / Віра Одинцова // Психолог. – 2012. - № 13-14. – С. 92-101.
- 24.Підлипна Л. Казка в роботі практичного психолога та соціального педагога / Людмила Підлипна // Психолог. – 2012. - № 20. – С. 43-46.

-
25. Стахневич А. Глиняний амулет і маска. Арт-терапевтичні тренінгові заняття з учнями 11 класу / Анжеліка Стахневич // Психолог. -2012. - № 13-14. – С. 39-41.
26. Тараріна О. Арт-терапія – джерело натхнення і саморегуляції / Олена Тараріна // Психолог. – 2012. - № 13-14. - С. 4.
27. Татарин Н. Казкотерапія – шлях до пізнання себе / Надія Татарин // Психолог. – 2013. - № 22. – С. 31-32.
28. Тіунова О. В. Корекція порушень емоційної прихильності засобами арт-терапії / О. В. Тіунова // Практична психологія та соціальна робота. – 2013. – № 10. – С. 19-31.
29. Торовик А. Мотиваційна діяльність колективу. Активізація елементами арт-терапії / Алла Торовик // Психолог. – 2012. - № 13-14. – С. 63-65.
30. Туріщева Л. В. Функції і форми використання психологічних казок / Л. В. Туріщева // Шкільному психологу. Усе для роботи. – 2010. - № 4. – С. 32-34.
31. Чекалюк Л. Використання арт-терапевтичних методів роботи: години спілкування з підлітками / Людмила Чекалюк // Психолог. – 2013. - № 22.- С. 8-13.
32. Шеніхова Ж. Фарби і манка в арт-терапевтичній роботі / Жанна Шеніхова // Психолог. – 2012. - № 13-14. – С. 107-109.